

1.kapittel – Sangen (Jesaja kap.1;1-31)

Gud åpenbarte for Moses at Israel som nasjon ville bryte pakten (1.Mos.31;27-29). Moses lærte derfor Israel en sang som skulle stå som et vidnesbyrd mot dem til alle tider. Den vidnet om Guds trofasthet og Israels vantro men samtidig styrket den troen hos den levning som omvendte seg til Gud. Vi er også godt tjent med å studere denne sang.

Litt tidligere hadde Moses sagt: *"For dette bud som jeg gir deg i dag, er ikke for høyt for deg, og det er ikke langt borte. ... Men ordet er deg ganske nær, i din munn og i ditt hjerte, så du kan gjøre etter det."* (5.Mos.30;11-14). Apostelen Paulus brukte disse ord da han skrev om evangeliet som må bekjennes, troes og adlydes (se Rom. kap.10).

Hvordan ordet kan være i vår munn og hjerte er vist oss i forbindelse med sangen: *"Så skriv nå opp for dere denne sangen og lær Israels barn den, legg den i deres munn, så den kan være et vitne for meg mot Israels barn."* (5.Mos. 31;19). Må vi lære Guds ord å kjenne slik at vi kan bekjenne Kristus som Herre og gjøre Guds vilje.

"Hør, dere himler"

Gud ved Moses gjorde det klart at sangen ville være effektiv som et vitne for Gud mot Israel: *"Når mange ulykker og trengsler kommer over dem, skal denne sang lyde for dem som et vitne – den skal ikke glemmes hos dem som kommer etter, og ikke dø i deres munn..."* (5.Mos.31;21). Det var slett ikke glemt iblant de troende og Jesaja brukte sangen til å vise Israel deres ugudelighet. Hans første ord (Jes.1;2) er også sangens første ord: *"Hør, dere himler, og lytt til, du jord!"* (sml. 5.Mos.32;1). Resultatet av Israels ulydig-het ville, blant annet, være at nasjonen ville bli adspredt over hele jorden (kap.28;64). Hvor som helst på jorden, og i hvilket som helst land under hele himmelen de befant seg, der ville sangen vitner mot dem. Derfor sa Gud ved Moses: *"Kall nå sammen til meg alle de eldste i deres stammer og deres tilsynsmenn, så vil jeg tale disse ord for dem og ta himmelen og jorden til vitne mot dem."* (kap.31,28).

Da Jesaja begynte sin gjerning var ennå ikke Juda adspredt og ennå var den trofaste levning iblant dem. Profeten stod frem og talte: *"Hør, dere himler, og lytt til, du jord! For Herren taler"* (kap.1;2). I den fantastiske første kapittel henviste Jesaja til sangen, overførte dens betydning til sin egne generasjon og kalte dem til omvendelse. Dermed talte han også til oss. Vi må lære Guds ord å kjenne, ta fatt på dets evige prinsipper og tillate det å arbeide på våre hjerter og sinn.

Anklagen

Israel var Guds barn (Jes.1;2) og Gud var deres far. Han, Israels Hellige (v.4) ville, som sangen lærte (5.Mos.32;8), fullende sin hensikt med jorden gjennom dem. Han var "klippen" de kunne stole på, men Guds velsignelser – den fruktbare jord, husene de hadde tatt i eie, melken og honning – ble tatt for gitt og lik et bortkjemt husdyr *"ble Jesurun fet og spent bakut"* (5.Mos.32;15) mot Guds lover og forskrifter. Folket var blitt verre enn oksen og eselet: *"En okse kjenner sin eier, og et esel sin herres krybbe. Men Israel kjenner ingen ting, mitt folk har ikke forstått noe."* (Jes.1;3).

Som vi idag er vitner til, har materialistiske goder en særskilt evne til å fortrenge Gud i et menneskes liv. Guds ord til Israel er derfor absolutt noe for oss: *"Jeg vil samle ulykker over dem. Alle de piler jeg har, vil jeg bruke mot dem."* (5.Mos.32;23).

Fullstendig undergang kunne unngås om Israel ville bare gi akt på Guds vitnesbyrd nedlagt i sangen. Jesaja pekte i den retning. "Ulykken" og "pilene" var over dem: *"Landet er en ørken, byene er oppbrent med ild. Like for øynene på dere eter fremmede opp deres jord. En ørken er det, som når fremmede har herjet."* (Jes.1;7). Derfor med varm appell kom ordene fra deres himmelske far gjennom deres bror Jesaja: *"Kom og la oss gå i rette med hverandre."* (v.18). Til hvilken nytte var deres offer, nymåner, festforsamlinger og bønner hvis det viste seg at det hele var uten innhold (v.13). Troen uten gjerninger var død.

"Rens dere og tvett dere! Ta deres onde gjerninger bort fra mine øyne! Hold opp med å gjøre det som er ondt! Lær å gjøre det gode, legg vinn på det som er rett. Vis voldsmannen på rett vei. Hjelp den farløse til hans rett, før enkens sak!" (v.16-17). Hadde ikke Moses også talt om slike ting? Hadde ikke han lært dem at ekte omskjærelse hadde med hjertet å gjøre (5.Mos.10;16). Bare på en slik grunnvoll kunne de (og vi) ofre til Gud takksigelse og bønn.

"Fra fotsåle til hode er ingenting helt"

I 5.Mosebok hadde Moses på en utvetydig måte lagt frem for Israel velsignelser og forbannelser: velsignelser for lydighet og forbannelser for ulydighet. Med inspirerte ord oppsummerte Jesaja alt sammen i to korte vers: *"Dersom dere er villige og hører, skal dere ete landets gode ting. Men er dere uvillige og gjenstridige, skal dere bli fortært av sverdet. For Herrens munn har talt"* [d.v.s. ved Moses]. (Jes.1;19-20).

Lik sin konge, Ussias, var folket "spedalsk". Selv under den gode konge, Jotam, står det skrevet at *"folket fortsatte med å gjøre det som var ondt."* (2.Krøn.27;2). Kong Ussias hadde dristet seg å ofre den hellige røkelse og med en gang ble han slått med spedalskhet i sin panne. Jesaja beskrev folket som vedble med å gjøre hva ondt var i lignende ord. *"Fra fotsåle til hode er ingenting helt. Her er bare sår, skrammer og åpne sår."* (Jes.1;6 sml 5.Mos.28;35).

"Hvert hode er sykt" – de kjente ikke Herren, med det resultat at de elsket Ham ikke: *"Hvert hjerte er svakt"* (v.7). I likhet med vår verden hadde de blandet Guds sannhet med verdslig visdom – *"din vin er oppblandet med vann."* (v.22).

Legemidlet var i Guds hender. Han ville rense dem og gi dem dommer og rådsherrer som i begynnelsen (v.26). *"Sion skal bli forløst ved rett, og de omvendte der ved rettferdighet."* (Jes.1;27) – nemlig kong Hiskia og den trofaste levning, som Jesaja opplevde i sine gamle dager. Men disse, som Ussias og Akas, representerte også nasjonen selv. Fra å være spedalsk (Ussias) vendte de seg til nasjonenes avguder (Akas). I hedningenes ørken holder Gud på å rense dem og vil igjen føre dem tilbake til seg på den tid når Han gir dem dommere og rådsherrer (Jesus og de hellige) som vil regjere ved rett og rettferdighet (Hiskia). Dette vil også bringe Abrahams velsignelse over alle nasjoner, for sangen vidnet om dette: *"Dere hedninger, pris hans folk! For han hevner sine tjeneres blod. Over sine fiender fører han hevn, og han gjør soning for sitt land, for sitt folk."* (5.Mos.32;43 og Rom.15;10).